

הציור: עד קיר הגנרליזם

גנרליזם האזורי, רופא צמחוני, דרמה גרבה, שארעה לפני חמש עשרה שנה, תיר: "גרסה היתה בודדת, בישנית... גני לורד היה חובב אנשים, חברות ומלא בטחון עצמי באותה מידה, שהיה מלא מיץ ירקות... הוא השגיח על תפריטה, בריאותה, נוהג חייה. הם היו נוהגים לסחוט מיץ שום ב"יחד".

מכניקה. סוכריות. מקי'קו

— **רוברט שומאן**, שר החוץ הצרפתי, אוהב הסרטים, הסביר השבוע לנשיא, **וילי סנט אוריול**, האיש לסרטים, את התור עלת שהוא מפיק מביקוריו בקולנוע: "אני למדתי (בקולנוע) את סכניקת הנשיקה" אחר תיקן את עצמו, בצער: "אבל חוששני ש" קצת במאחר."

— חבר מועצת עיריית חיפה, **יעקב ארזי-שטיין**, איש מפא"י, למד סכניקה אחרת, לשם פיוס: בשעת ריתחת וויכוח במועצה הוא מוציא שקית סוכריות, מחלקן בין כל חברי המועצה.

— גם סכניקת היופים צעדה עדימה: מזויפי חתימות חיקו את חתימת רבה הראשי של ישראל, **הרב אייזיק הלוי הרצוג**, החתים על כרזים והודעות, אחר שזכו כך בסכומי כסף קטנים בישראל, פנו לארצות הברית, עוררו את חשד התורמים, נתגלו.

— יועצה הכלכלי של הממשלה ומנהלו ה"כללי של משרד האוצר, **ד"ר (דולק) ה"ר רוביין** חזר מארצות הברית, הביא עמו פ"ר סטטיסטי של עבודתו: במשך 42 ימי שהותו שם, טס מרחק כולל של 50,000 ק"מ, ב"21 מטוסים שונים, נאם פעמיים ביום, במ"מוצע.

— אחר שאוהבי מספרים בדקו ומצאו, כי המוני גניירות המסירו 720 טון גייר על תהלוכת **דגלם מק-ארטור** בניו-יורק, גילו, כי צבא ארצות הברית ממשיך להוציא מדי יום 75 לירות עבור החוקתו של מטוס הקונסטליישין הפרטי של הגנרל המפורסר, הקרוי על שם עמדתו האחרונה בפיליפינים — בטאן.

— במלאת 14 שנים לנישואיה של **ג'יין מק-ארטור**, נסעה עם בעלה, שנחננה מ"חקירות הקונגרס, לעיר מולדתה, זכתה במ"תנה סמלית מיזידיה: דרגת גנרל של ששה כוכבים".

— **וויליאם או'דוויאר**, השופט האירי, שעלה לדרגת ראש עיריית ניו-יורק, ושגריר ארצות הברית במקסיקו, בה הוא מבלה עם

הציור המודפס: בעד חורי המשי

אשתו הצעירה, לא התפעל מגלוי ועדת חקירת הפשעים, לפניה הופיע והעיד, לא מצא לנכון לוותר, בגלל קשריו עם העולם התחתון, על משרת השגריר, החליט "לספוג כמות שמש נוספת (במקסיקו) אחר הסבל, שנגרם לבריאותו במזג האוויר החורפי של ניו-יורק (בה שהה שבועיים)".

* דגת הגנרל הנבונה בצבא ארצות ה"ברית היא של חמישה כוכבים.

לנטייתו הפרולטריות, למרות עושרו הרב, הוא נוסע לפרלמנט הבריטי על אופניים. כי אשר נתרטב פעם בגשם, בזכות כלי התחבורה שלו, לא בוש, פשט את מכנסיו, לקח חלק בהתייעצות מפלגתית, כשהוא לבוש תחתונים בלבד.

— חברו למפלגה, הכלכלן **הארולד ויל-סון**, ילד הפלא של הלייבור, שנשט את משרד המסחר בשעת הוזהותו עם **אליזבת ("ני") ביינאן**, ניסה השבוע לחזור בה. העמיד תנאי: איזור בחירות אחר. בבחירות הקודמות עמד בנס (ברוב של חשע מאות קול), מנהיגי הלייבור שנוכחו לדעת, כי פריש שת חבריהם השמאליים לא עשתה רושם כל-שהו בקרב הציבור, אף לא דגו בהצעה.

— כאשר **פארוק**, מלך מצרים, נחפזה ו"סקר את מתנות כלולותיו, בלסו: ששה ספי"לם עשויים זהב, משובצים יהלומים, נתונים על טס כסף, מתנת הקבינט המצרי (שלכל חבריו הנונק, לרגל נישואי פארוק, התואר באשא); טס זהב אחר, נושא אות "פ" מלכותי — מתנת הסגל הדיפלומטי; יהדות מצרים שיגרה קצרת זהב, שני עצמי זהב: עזת מיעוטים אחרת, האיטלקית — מכונת פאר איטלקית ("אלפא רומיאו"), שערכה 4000 לירות. מלבד אלה נודדו הפטריארך היווני באלכסנדריה — סל שנבה, המכיל 31 מטבעות זהב ומערכת פניני ענבר טהורות; נשיא טורקיה — שלושה שטיחים משובחים; נשיא הודו, מתוך כוונה טובה — שתי צי-

יוא, אשתו והצריף בקיבוץ לא עוד חיי מנזר

פיות רקומות; גנרל פרנקו — מסדר איזוב לה הקטולית; מרשל סטלין — כלי כתיבה עשויים אבן אורל. אך אגא חאן, המוסלמי ההודי בעל אוצרות הקורח, הצטיין בדאגתו האישית — קופסת סיגרים עשויה זהב, משרי בצת יהלומים.

— מלך אחר, **דוד**, מלך ישראל, זכה השבוע בכתר נוסף, שלישי: במלואת שלוש שנים למדינת ישראל הונח על קברו, שעל הר"ציון, כתר המסמל את שנת העצמאות השלישית. במשך תשע עשרה השנים הבאות יוג"ח תושעה כתרם נוספים על קבר דוד, כי מניין מלכי בית דוד — עשרים ושניים.

— **דוד בן-גוריון** זכה בהיעדרו מן הארץ בשלושה מרבדים, אריגת ידם של עולי "מר" בד הקסמים, שפתחו בית מלאכה במעברת גיור שבפרוודור ירושלים. תקחת הנותנים: אחר שבי. גי. יתפעל מיופי המרבדים, ידאג לספק חומר גלמי (צמר) לאורגי המרבדים התימניים.

— אחר שלא הצליחה במיוחד בשטח הזמרה, פנתה **מרגרט טרומן** בת נשיא ארצות הברית, לפעילות אחרת: שחקנית קול בתס"כית רדיו. התוצאה: שבר הופעה שבע מאות לירות, ביקורת חיובית ביותר.

— אותה שעה הצליח בן משפחה אחר, **מייג'ר ג'נרל רלף טרומן**, 70, ובין דוד הנשיא, לגלות את יכולתו: כאשר שכן לעג לכרוז הגי"א, שדן בפצצה האטומית, ו"הציע להטיל אחת מהן על ראש הנשיא, קפץ טרומן, הטיל בשכנו מכת מגל ימנית, נכ"של, אך הצליח למקור את מבטתו של יריבו.

— כאשר **בוב הופ** יצא להופעה של שני שבועות ללונדון, לא התעצל, נסל עמו: אר"בעה כותבי בדיחים, שני טכנאי רדיו, מפיק, מוכירה, שני סוכנים, מנהל תחנת שידור, סנדק מסחרי, זמרת מלווה וכמובן — את עצמו. עתה הוא מנהל מו"מ להופעה ביש"רל.

— ירחון אמריקאי גילה פרשת אהבים בין

על פני מסגרת של עץ. בחמרים שונים סות"מים במשי את הנקבים, שאין רוצים, כי הצ"בע יעבור דרכם. אחריו שמים את הניר מתחת למשי, לוחצים דרך המשי את הצבע באמצעות גלילי גומי. חוזרים על פעולה זו בכל צבע לחוד.

התוצאה היא, שאין שתי תמונות והות. האמן יכול לגוון כאוות נפשו את גוני ההד"פסה, ליצור באותו דפוס מאות תמונות שר"נות.

כשראה הקיבוץ, כי אמנות זו יכולה לשאת את עצמה גם מבחינה כלכלית, קנתה לה מעמד חוקי. לא עוד היה יואל נאלץ ללחום את מלחמתו, ויכול היה להקדיש כוחו, כדי ללחום את מלחמת האמנות החפשית בקיבוץ הארצי בכללו. הוא נבחר מוכיר הארגון של ציירי הקיבוץ הארצי, המונה 90 חברים.

חיי האמן בקיבוץ אינם חיים קלים. אין הוא יכול לצייר, במקום לעבוד, מבלי שחב"ריו יסכימו לכך. הדבר קשה למדי גם כשה"חברים מבינים את הציור. הוא קשה שבע"תים, כשהצייר מצויר ציורים מופשטים, מהפכניים, שהם מעל לגבול ההבנה של הא"דם, החסר השכלה ציורית.

מכאן שהקיבוץ מוכרח להתוודע, בעצם, מכ"שול בדרך ההתפתחות האמנותית של חב"ריו. כדי שלא תקרה כזאת, התאגדו האמנים, החלו תובעים את זכותם בקיבוץ. הושגה פשרה.

הצייר: יואל רוהר

עץ, משי, גומי

קיבוץ השומר הצעיר, כפר מנחם, בצורת פרסה, שוכן על אחת הגבעות השטוחות הראשונות, המתנשאות מתוך שפלת החוף, בדרך בואכה תברון.

לפני המלחמה היה הסילו המיוחד של הקי"בוץ ידוע הטיב לדורות של מדריכי הגנה, שוחלו בקורסים הרבים, בשדות הקוצים של הכפר, הנחשבים בעיני מומחים כמשובחים שבארץ. בימי המלחמה נודע הקבוץ כאחד המקומות, שהתידוד ביותר עם החיילים, שעברו דרכו בסירות אינסופיים. אחרי המל"חמה קנה לו שם יפה עוד יותר: הוא היה אחד המקומות המעטים, מבלי להונות את האידילי"לעריבים, שנשטו בימי הקרבות.

אחד הקווים האופייניים לכפר-מנחם הוא גטיה בולטת לאמנות: מכון החשמל ה"מקושט בציורי-ענק, קירות חור-האוכל גור"שים ציורים. כמעט לכל הציורים האלה תוכן משותף: הם מתארים את כפר-מנחם עצמו, על שני מגדלי: הסילו ומגדל-המים. כי האחראי לשאיפה אמנותית זו הוא יואל רוהר, בן 38, איש-קיבוץ יליד אמריקה.

ספה נוחה, ויראות יפה, כשהיה יואל בן 18, נתחולל בו מאבק קשה. כחניך השומר-הצעיר הניו-יורקי שאף לחיי קי"בוץ — מרות מוחלטת של החברה על הפרט. כצעיר בעל שאיפה חזקה מאד לאמנות, שאף לעצמאות הפרט, לחרותו המוחלטת. תוצאת המאבק היתה פשרה מעניינת, שקבעה את דרך חייו של יואל. הוא למד אמנות בבתי"הספר האמריקאיים, מבלי להונות את האידילי"הקיבוצי שלו.

כשעלו חבריו לארץ ויסדו, לפני 15 שנה, את כפר-מנחם, נשאר יואל שנים נוספות באמריקה, להרויח דולארים למען הקיבוץ. כשבא, הביא עמו לא רק את אשתו, גם היא אמריקאית, אלא גם צירף אמריקאי שלם, מרוסל לפי מיטב הטעם והנהוגיות. את הצירף הזה הקים בין הארנים, בקצה הדרומי של פרסת-הקיבוץ.

החברים ביקרו בצירף, העיפו מבט תמה בספה הנוחה, בוילאות היפים, בכתיבה העת האמריקאיים. באותם הימים עוד היתה בלב רבים האמונה, כי הקבוץ מחייב לחיי מנזר דלים, חסרי-צבע.

איש פחות חזק, בעל הכרה חלשה יותר, היה, אולי, נכנע, מוותר על עצמיותו. לא כן יואל. הוא האמין, כי הקיבוץ חייב לתת שטח להתפתחות הפרט, גם להתפתחות האמן. הוא האמין, כי תיתכן אמנות קיבוצית בעלת רמה גבוהה.

כל עוד היה הקיבוץ עני ולא יכול לתת לכל חבריו נוחות מינימלית, לא חדרה הכרה זו. אולם כשיכול הקבוץ לתת מכשירי-רדיו

שיטת ההדפסה: הצבע והגריד

לחברים, חלו בו, בזו אחר זו, תמורות קט"נות אך חשובות. כיום אין צירפיו של יואל דבר מיוחד במינו גם בקיבוצי השומר הצ"עיר.

במקום לעבוד, לצייר? צורת אמנו"תו של יואל רוהר היא הסאריגראף. הסארי"גראף (סארי — משי, גראף — כתיבה) הוא צורה של הדפסת תמונות צבעוניות באמצ"עיות המשי, בזומה להדפסת גיר במכונת-הכ"פלה. התמונה מצוירת על משי עדין, הנמתח